

קורות חיים: יוסף פריאל

תאריך עדכון: 22.5.2024

1. נתונים אישיים:
שם בעברית: יוסף פריאל
כתובת: הדקל 13 אריאל
טלפון: 052-7994156 03-5321827
מקום לידה: ישראל
מצב משפחתי: נשוי + 6 (1+ ז"ל)
- בלועזית: Yosef Priel
מס' ת.ז.: 059066803
דוא"ל: Yosef.priel@biu.ac.il priel483@gmail.com
תאריך לידה: כ"ג אב תשכ"ד; 1.8.1964

2. השכלה:

התואר	אוניברסיטה	מחלקה	שנת קבלת התואר
תואר ראשון B.Ed.	מכללה ירושלים	תנ"ך ומחשבת ישראל	תשנ"ו
תואר שני M.A.	בר-אילן	תנ"ך	תשס"ב בהצטיינות
תואר שלישי Ph.D.	בר-אילן	תנ"ך	תשע"א

3. נושא העבודה שוות ערך תזה: יחסו של חזקוני לרש"י בפירושו לתורה.
שם המנחה: פרופ' יוסף עופר מן המחלקה לתנ"ך בבר אילן.

נושא עבודת הדוקטורט: דרכו הפרשנית של ר' חזקיה בן מנחם (חזקוני) בפירושו לתורה.
שם המנחה: פרופ' יוסף עופר מן המחלקה לתנ"ך בבר אילן.

4. מלגות ופרסים:

- 2020: מענק נוסף על הצטיינות בהוראה מטעם לשכת הרקטור באוניברסיטת בר-אילן.
2017: מענק נוסף על הצטיינות בהוראה מטעם לשכת הרקטור באוניברסיטת בר-אילן.
2014: מענק הצטיינות בהוראה מטעם לשכת הרקטור באוניברסיטת בר-אילן.
2012: מרצה מצטיין, בית הספר ללימודי יסוד ביהדות באוניברסיטת בר-אילן.
2009: מלגת "בלהה מייזלס" מטעם המחלקה לתנ"ך באוניברסיטת בר-אילן.

5. מקומות עבודה:

- א. אוניברסיטת בר-אילן (החל מתשס"ט).
ב. מכללת אורות (החל מתשס"ג).
ג. מכללת גבעת וושינגטון (החל מתשס"ט).

6. מקומות עבודה קודמים:

תשס"ג-תש"ע	הוראה במדרשות לבנות: ייעוד בירושלים (שלוש שנים); לינדנבאום בירושלים (חצי שנה); אורות-עציון בגבעת וושינגטון (שלוש שנים); שעלבים לבנות חו"ל (שלוש שנים); המדרשה לבנות בבר-אילן (שנה).
תשנ"ח-תשס"ג	ר"מ, רכז מקצועות קודש ורכז חינוך חברתי בישיבה התיכונית "אור-תורה" רמות, ירושלים.
תשנ"ד-תשנ"ז	מנהל בי"ס יסודי בישוב כוכב-השחר.
תשנ"ג	מחנך ורכז "בית תלמיד" בביה"ס היסודי "נעם-רמות" בירושלים.
תשמ"ט-תשנ"ב	מחנך וחבר בצוות ההקמה של בי"ס החרדי "אהבת-ישראל" בירושלים.

7. ניסיון מקצועי אחר:

- א. מזה 11 שנים מעביר במתני"ס אריאל ובמקומות נוספים הרצאות על תופעות ומלחינים בזמר העברי. קורסים אלו המיועדים לקהל הרחב משלבים בתוכם מוסיקולוגיה, ציונות,

- היסטוריה ויהדות. במקביל אני מלמד באוניברסיטת בר-אילן קורסים המשלבים את תחומי הזמר העברי והתנ"ך.
- ב. בעל תעודת הסמכה להנחיית חוגי הורים בשיטת אדלר מטעם אוניברסיטת בר-אילן, תשנ"ג.
- ג. בעל תעודת הסמכה לניהול בתי ספר מטעם משרד החינוך, תשנ"ח. ניהלתי בית ספר בין השנים תשנ"ד–תשנ"ו ושימשתי כרכז מקצועות קודש ורכז חינוך חברתי בשנים נוספות, חלקן בתקן של סגן מנהל.
- ד. הוסמכתי לרבנות ע"י הנהגת רבני "צהר" ושימשתי במשך שנתיים וחצי רב בבית כנסת "המעייני" באפרת. כמה שנים שימשתי מ"מ רב בגבעת שמואל ובשתיים עשרה השנים האחרונות אני רב בבית הכנסת "היכל יוסף" באריאל. אני גם מחתן זוגות דרך ארגון רבנים זה.

8. פרסומים (מהחדש לישן):

ספר

(2022) הלב יודע: פירוש חזקוני לתורה - בין פרשנות רציונלית לפרשנות רגשית, הוצאת תבונות, אלון שבות תשפ"ב.

מאמרים:

1. (2021) "מת אב ומת אלול' לנתן יונתן: האב, הבן וכתבי הקודש", רינה בן-שחר וניצה בן-ארי (עורכות), דברי הכנס התשיעי 'העברית שפה חיה', הוצאת אוניברסיטת תל-אביב והקיבוץ המאוחד תשפ"ב, עמ' 295–308.
2. (2020), "פסח במדבר", קול ברמה, לב (תש"ף), עמ' 287–296.
3. (2020), "שירת התנ"ך של דודו ברק", מחקרי גבעה, ז (תש"ף), עמ' 15–37.
4. (2018) "הארץ הטובה, ההר הטוב ונביאו אליהו בשירי יורם טהרלב", מחקרי גבעה, ה (תשע"ח), עמ' 189–208.
5. (2017) "שירת התנ"ך של יורם טהרלב", מחקרי גבעה, ד (תשע"ו-תשע"ז), עמ' 169–201.
6. (2015) "רצח גדליה" – מבט נוסף", אורשת, ו (תשע"ה), עמ' 57–64.
7. (2015) "Hezekiah Ben Manoach", Encyclopedia of the Bible and its Reception online (EBR).
<https://www.degruyter.com/view/db/ebr>
8. (2013) "פירוט השלל במלחמת מדין: עיון באריכות טקסטואלית חריגה בתורה", אורשת, ד (תשע"ג), עמ' 77–86.
9. (2013) "מילת קוד בלשון המקרא: לוז כמקרה מבחן", שמעתין, 184 (תשע"ג), עמ' 57–64.
10. (2012) "משמעות הדמיון בין טהרת המצורע וחונכות הכוהנים", אורשת, ג (תשע"ב), עמ' 35–41.
11. (2011) "מזמור קכ כפתיח לשירי המעלות", בתוך: יעקב אפשטיין ויעל ברוש (עורכים), מאורות תהלים, אלקנה תשע"א, עמ' 334–336.
12. (2011) "חלוקת פרשות השבוע בספר דברים (ותרומתה לזיהוי רעיונות יסוד בנאום משה)", אורשת, ב (תשע"א), עמ' 53–74.
13. (2011) "שמו' של ספר ויקרא: זיהוי מוקד רעיוני חדש בספר המאפשר הוראה איכותית לטקסט מרוחק", הגיגי גבעה, יד (תשע"א), עמ' 47–78.
14. (2010) "רבנו יוסף בכור שור: מעמדו בעולם הפרשנות ותהליך החשיפה המחודש של פירושו", אורשת (שילוב של טללי אורות ומורשתנו), א (תש"ע), עמ' 113–126.
15. (2009) "כמה 'לשונות גאולה' יש בכתוב?", מורשתנו, יח (תשס"ט), עמ' 199–209.
16. (2008) "התנכרות יוסף לאחיו: נקמה או תהליך חינוכי?", טללי אורות, יד (תשס"ח), עמ' 35–52.
17. (2007) "על האריכות בקרבנות הנשיאים", שמעתין, 166 (תשס"ז), עמ' 15–18.
18. (2006) "סמיכות הפרשיות בפרשת שלח והקשר בדרך הרמוז בין הציצית למרגלים", מורשתנו, יז (תשס"ו), עמ' 75–92.
19. (2005) "על החזרה בתיאור ימי המילואים", בתוך: לייב מוסקוביץ (עורך), מפרות האילן, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשס"ה, עמ' 219–221.
20. (2005) "יהושע ושמות כספרי בבואה", מורשתנו, טז (תשס"ה), עמ' 37–58.

9. הרצאות בכנסים מדעיים (מהישן לחדש):

- א. אוניברסיטת חיפה, כנס בנושא: פרשנות ימי הביניים, מאי 2011, בנושא: "חזקוני – זמנו ומקומו, ממצאים חדשים".
- ב. הקונגרס העולמי למדעי היהדות בירושלים, אוגוסט 2013, בנושא: "רגישות פסיכולוגית בפרשנותו של ר' חזקיה בן מנוח (חזקוני)".
- ג. AJS, Boston (U.S.A), December 2013: *"The Influence of Rabbi Yehuda HaHasid's Biblical Commentary on the Hizkuni"*
- ד. מכללת גבעת-ווישינגטון, פברואר 2014, כנס אקדמי "ראליה מקראית", בנושא: "על כסף, מדיה וראליה מקראית".
- ה. אוניברסיטת בר-אילן, המחלקה למוסיקולוגיה, יוני 2015, כנס "מי אני שיר ישראלי", בנושא: "שלמה ארצי א, שלמה ארצי ב: המהפך 1977".
- ו. EABS, Cordoba (Spain), July 2015: *"Did Hizkuni know Rabbi David Kimhi's Commentary on the Torah?"*.
- ז. Brown University, Providence (U.S.A), June 2016: *"Which can be a commentator dealing with language and not a linguist: Hizkuni as a test case?"*.
- ח. מכללת גבעת-ווישינגטון, מרץ 2017, כנס אקדמי "ירושלים במקרא", בנושא: "תגובת הפזמונאות הישראלית על השיבה לירושלים המקראית".
- ט. אוניברסיטת בר-אילן, המחלקה למוסיקולוגיה, יוני 2017, כנס "מי אני שיר ישראלי", בנושא: "תגובת הפזמונאות הישראלית לתוצאות מלחמת ששת הימים".
- י. University of New York (U.S.A), June 2017: *"The Biblical Poetry of Yoram Taharlev"*.
- יא. הקונגרס העולמי למדעי היהדות בירושלים, אוגוסט 2017, בנושא: "הוספה בעייתית לדפוס פירוש רש"י לשמות לא, יח".
- יב. University of Amsterdam, June 2018: *"The Biblical Poetry of Dudu Barak"*.
- יג. מכללת אורנים: פברואר 2019, כנס אקדמי "העברית שפה חיה", בנושא: "מת אב ומת אלול' לנתן יונתן: בין האב, לבן ולכתבי הקודש".
- יד. אוניברסיטת בר אילן, הכנס השנתי האקדמי של בית הספר ללימודי יסוד, מאי 2019, בנושא: "דמותה של רחל בזמר העברי".
- טו. אוניברסיטת בר-אילן, המחלקה למוסיקולוגיה, יוני 2019, כנס "מי אני שיר ישראלי", בנושא: "שירי יום הזיכרון במערכת החינוך: ההדרות, החסרונות והטעויות".
- טז. University of Aberdeen: International Organisation for the Study of the Old Testament (IOSOT) – August 2019: *Why did Yehu Ben Nimshi Not Reunite the Kingdoms of Judah and Israel After his Revolt?*
- יז. York University (Toronto), June 2021: *"The Biblical Poetry of Ehud Manor"*.
- יח. מכללת גבעת-ווישינגטון, כנס אקדמי "פרשנות ימי הביניים", יוני 2021, בנושא: חזקוני ורמב"ן - מי קדם למי?
- יט. הקונגרס העולמי למדעי היהדות בירושלים, אוגוסט 2022, בנושא: "השתקעות השיח היהודי-מסורתי בזמר העברי החדש".
- כ. אוניברסיטת בר אילן, הכנס השנתי האקדמי של בית הספר ללימודי יסוד, ינואר 2023, בנושא: "ימסע בלשי בעקבות נתן יונתן ומת אב ומת אלול' שלו".
- כא. מכללת גבעת-ווישינגטון, כנס אקדמי "רב תרבותיות בהוראת תנ"ך", מאי 2023, בנושא: "השתקפות ספר דברי הימים בזמר העברי".
- כב. אוניברסיטת בר אילן, הכנס האקדמי של הפקולטה ליהדות, אפריל 2024, בנושא: "וידם אהרן" – אפשרויות פרשנות שונות לסיטואציה רגשית במקרא".
- כג. University of Washington (U.S.A), June 2024: *About numbers of slain in the bible"*.
- כד. אוניברסיטת בר-אילן, המחלקה למוסיקולוגיה, יוני 2024, כנס "מי אני שיר ישראלי", בנושא: "הזמר הישראלי בין המקרא לפוליטיקה – על שנים עשר מרגלים (כנען) של שלומי שבן".

10. פרופיל אקדמי:

- א. בשנים האחרונות עיקר עיסוקי הוא בקשר שבין הזמר העברי לתנ"ך. כתבתי שני מאמרים על כתיבתו התנכ"ית של יורם טהרלב גם על זו של דודו ברק ונתן יהונתן. העברתי קורסים גם על כתיבתו התנכ"ית של אהוד מנור ודן אלמגור. גם הוראתי כוללת תחום זה ואני מלמד בבר אילן את שלושת

הקורסים האינטרדיסציפלינריים: "השתקפות סיפורי התורה בזמר העברי"; "השתקפות דברי הנביאים והכתובים בזמר העברי" ו"פזמונאי ישראל כותבים תנ"ך" שבהם מתבטא החיבור בין מקרא, מוסיקולוגיה, ציונות, היסטוריה ותרבות.

ב. מאז שהתחלתי ללמד בעולם האקדמי לפני תשע-עשרה שנים, לימדתי **כארבעים קורסים שונים!** בהוראתי נגעתי בכל ספרי התנ"ך. תחום ההוראה המרכזי שלי הינו ההיסטורי-גיאוגרפי, וכן הקשר שבין הזמר העברי למקרא, אך אני עוסק רבות גם בצד הספרותי של התנ"ך (בדגש על עריכה ומבנה) ובתחום זה באים לידי ביטוי עיקר חידושיי במאמריי.

ג. עבודת הדוקטור שלי עסקה ברי' חזקיה בן מנח (חזקוני), בן המאה הי"ג. חזקוני נתגלה כממשיכם הפרשני של ר' יוסף בכור שור (מאה י"ב, צרפת) ור' יהודה החסיד (מאות י"ב-י"ג, אשכנז). בפירושו נתגלה עיסוק רב ב"דרכו של עולם" ו"בחי האדם" המוצג הן מנקודת מבטו של כותב הפרוש והן מנקודת מבטו של הלומד. בנוסף, גדוש הפירוש בפרשנות תמימה ועממית המנסה להתאים את התורה, סיפוריה ומצוותיה לכל אדם. חידושו של המחקר היה שימת לב לאווירת הפירוש ולא רק לתוכנו, דבר שיצר בפועל מבט חדש על דרך הפרשנות של חכמי צפון צרפת. כמו כן הכריע המחקר בסוגיית זמנו ומקומו של חזקוני, ומתוך כך שחשף פירושים עצמאיים לא מעטים של חזקוני, קרא קריאה להעצים את ההערכה לגבי תפקידו ההיסטורי. **ספר מדעי זה על חזקוני כבר יצא לאור בהוצאה האקדמית – תבנות.**

ד. תחום אחר אותו אני חוקר הוא שאלת החלוקה של פרשיות השבוע כפי החלוקה הבללית המקובלת היום. אין בידינו מידע היסטורי המנמק את החלוקה, ועם השנים מתגבשת אצלי תזה המבוססת על עקרונות ספרותיים, המנסה להסביר את החלוקה. כמה פרטים מתזה זו התפרסמו כבר או כמאמרים או ב"דף השבועי" היוצא באוניברסיטת בר-אילן, הדברים הוצגו במסגרת שיעור קבוע בגבעת-שמואל ובעתיד יוצגו בע"ה כספר.